

§ 296

Kaupunginvaltuuston 12.3.2014 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 12.3.2014 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1-2, 13-17 Ei toimenpidettä.

3 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kaupunginkansliaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

5 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa rakennuslautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi rakennuslautakunnalle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

6 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kiinteistölautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 7 Tiedoksi talous- ja suunnittelukeskukselle, pelastuslaitokselle, HKL-liikelaitokselle, sosiaali- ja terveysvirastolle, varhaiskasvatusvirastolle, opetusvirastolle, kaupunginmuseolle, nuorisoesiintymiskeskukseen, henkilöstökeskukselle, kaupunkisuunnitteluvirastolle, kiinteistövirastolle sekä asuntotuotantotoimistolle.
- 8 Tiedoksi varhaiskasvatusvirastolle sekä Tukutorille.
- 9 Tiedoksi kaupunginkanslialle.
- 18-46 Talousarvioaloitteet kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 10 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Länsimetro Oy:lle.
- Tiedoksi HKL:lle.
- 47 Aloite rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 11 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle.
- Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, rakennuslautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, ympäristölautakunnalle, pelastuslautakunnalle,

17.03.2014

Kj/6

Helsingin Energia –liikelaitokselle, sosiaali- ja
terveysvirastolle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

12 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä
mainituille sekä Helsingin käräjäoikeudelle.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että Kaupunginjohtajan toimialan
kohta 4 poistetaan, sillä kaupunginvaltuuston 12.3.2014, 82 § päätös
on kaupunginhallituksen johtosäännön vastainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginvaltuuston 12.3.2014
tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen
mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1-2, 13-17 Ei toimenpidettä.

3 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa
kaupunginkansliaa toimittamaan
Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle
luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat
tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä
mainituille.

Tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä
Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

4 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa
kaupunginkansliaa toimittamaan
Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle
luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat
tiedot.

17.03.2014

Kj/6

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 5 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa rakennuslautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi rakennuslautakunnalle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 6 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kiinteistölautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 7 Tiedoksi talous- ja suunnittelukeskukselle, pelastuslaitokselle, HKL-liikelaitokselle, sosiaali- ja terveysvirastolle, varhaiskasvatusvirastolle, opetusvirastolle, kaupunginmuseolle, nuorisoasiankeskukselle, henkilöstökeskukselle, kaupunkisuunnitteluvirastolle, kiinteistövirastolle sekä asuntotuotantotoimistolle.

- 8 Tiedoksi varhaiskasvatusvirastolle sekä Tukutorille.

- 9 Tiedoksi kaupunginkanslialle.

17.03.2014

Kj/6

18-46 Talousarvioaloitteet kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

10 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Länsimetro Oy:lle.

Tiedoksi HKL:lle.

47 Aloite rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

11 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, rakennuslautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, ympäristölautakunnalle, pelastuslautakunnalle, Helsingin Energia –liikelaitokselle, sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnalle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

12 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille sekä Helsingin käräjäoikeudelle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

12.03.2014

Kj/7

§ 85

Vuoden 2013 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet

HEL 2014-001802 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä esittelytekstissä esiin tuodut vuoden 2013 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Virastojen ja liikelaitosten selvitykset toteutumattomista sitovista tavoitteista

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Vuoden 2013 talousarvion noudattamishojeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Talous- ja suunnittelukeskus, pelastuslautakunta, HKL -liikelaitoksen johtokunta, sosiaali- ja terveyslautakunta, varhaiskasvatuslautakunta, opetuslautakunta, taidemuseon johtokunta, kaupunginmuseon johtokunta, nuorisolautakunta, henkilöstökeskus, kaupunkisuunnittelulautakunta, kiinteistölautakunta ja asuntotuotantotoimikunta perustelevat seuraavasti, miksi vuoden 2013 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet:

Kaupunginjohtajan toimiala

Talous- ja suunnittelukeskus

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

12.03.2014

Kj/7

Tavoite: Virasto toteuttaa tapahtumapalveluja ja markkinointiviestintätoimenpiteitä tavoitteena, että hotelliöppymisten määrä Helsingissä ylittää 3,5 miljoonaa.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Hotelliöppymisten määrä Helsingissä jäi vajaaseen 3,3 miljoonaan vuonna 2013.

Euroopan heikon taloustilanteen johdosta Helsingin yöpymiset olivat koko vuoden alle edellisvuoden tason. Ainoastaan marraskuussa ylitettiin aiempien vuosien luvut. Lasku johtui pääosin kansainvälisestä liikematkailusta, joka on vähentynyt yli 100 000 vuorokaudella. Lähes kaikilta markkina-alueilta Helsinkiin kohdentuneet yöpymiset ovat vähentyneet. Suurista markkinoista ainoastaan Japani ja Kiina ovat kasvaneet merkittävästi. Lasku yöpymisissä alkoi jo vuoden 2012 kesällä, mutta World Design Capital 2012 -vuoden ansiosta kokonaisyöpymiset säilyivät vuonna 2012 kuitenkin vuoden 2011 tasolla ja yöpymisten lasku alkoi näkyä suuremmin vasta vuonna 2013.

Rakennus- ja ympäristötoimi

Pelastuslaitos

Tavoite: Onnettomuuksien ehkäisemiseksi kuntalaisiin kohdistetaan turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä, joiden kertymästä lasketaan turvallisuuspisteet. Vuoden 2013 turvallisuuspistekertymä on vähintään 6 200.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Suoritemäärä oli 5 702.

Tavoitteesta jäätettiin, koska toimintaan kyettiin kohdistamaan suunniteltua vähemmän henkilöresursseja.

Tavoite: I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia 60 %:ssa tehtävistä.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Toteutuma oli 58 %

Tavoitteen toteutumiseen vaikutti mm. vaikea lumitalvi 2012–2013.

Helsingin kaupungin HKL-liikelaitos

Tavoite: Raitio- ja metroliikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2011 tasolla (Raitio 2011: 3,87; Metro 2011: 4,03).

Toteuma: Metroliikenteessä tavoite ei toteutunut. Raitioliikenteessä asiakastytyväisyystavoite saavutettiin.

12.03.2014

Kj/7

Metroluokenteessä asiakastytyväisyys oli 3,89, kun tavoite oli 4,03. Edellisvuodesta heikkeni eniten opasteiden toimivuus. Uusia opasteita ei ole saatu toimimaan suunnitellusti. Lisäksi aikataulussa pysyminen laski hieman. Raitioliikenteessä asiakastytyväisyys oli 3,96, kun tavoite oli 3,87. Suurimpina syinä asiakastytyvyyden paranemiseen raitioliikenteessä olivat panostaminen kuljettajien asiakaspalvelu- ja ajotapakoulutukseen, matalalattiaisen kaluston lisääminen sekä luotettavuuden parantaminen.

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveysvirasto

Tavoite: Sijaishuollossa perhehoidon edellytyksiä parannetaan siten, että perhehoidon suhteellinen osuus hoitovuorokausista kasvaa edellisen vuoden tasoon nähden.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2013 toteutunut taso oli 50,4 % (50,6 % vuonna 2012).

Lastensuojelussa on pyritty lastensuojelulain mukaisesti enenevästi sijoittamaan lapsi sukulais- tai muuhun läheisverkostoon yhteistyössä lapsen ja vanhempien kanssa ja läheisverkostosijoitusten määrä on kasvanut. Näitä sukulais- tai muuhun läheisverkostoon kuuluvia sijoituksia ei tilastoida perhehoitoon. Kun nämä ns. perhehoitoa korvaavat vuorokaudet otetaan huomioon, perhehoitovuorokausien ja läheisverkostosijoitusten hoitovuorokausien osuus yhteensä kaikista hoitovuorokausista ylitti edellisvuoden tason.

Tavoite: Lapsiperheiden kotipalvelujen asiakasmäärästä puolet on lastensuojelun asiakkaita.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Toteutunut taso oli 32 %.

Lastensuojeluperheiden osuus kasvoi 29 %:sta 32 %:iin. Kaikille lastensuojelun perheille on voitu tarjota kotipalvelua.

Tavoite: Omaishoidon tuen piirissä olevien määrä kasvaa 200 henkilöllä vuoden aikana.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Asiakkaiden määrä väheni 7 hengellä.

Omaishoidon tukea saaneiden määrä on iäkkäiden palveluissa ollut hiljalleen kasvava edellisinä vuosina, mihin myös asetettu tavoite on pohjautunut. Omaishoitoa tukevista palveluista huolimatta omaishoitajiksi halukkaiden määrä ei ole ennakoitusti kasvanut vuonna 2013, vaikka Helsinki on myöntänyt omaishoidon tukea kaikille sitä

12.03.2014

Kj/7

hakeneille ja omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille. Vammaispalvelujen osalta tavoite on, että itsenäistyvät ja aikuistuvat vammaiset pääsisivät tuettuun asumiseen, mikä ei ole lisäämässä omaishoidon tuen saajien määrää.

Tavoite: Kotihoidossa olevien yli 75-vuotiaiden suhteellinen osuus yli 75-vuotiaista on 13 %.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Toteutunut taso oli 12,4 %.

Kotihoidon peittävyys ei ole kasvanut ennakoidusti kotihoidon käyntien määrän kasvusta huolimatta, koska asiakkaat ovat olleet entistä enemmän hoitoa vaativia. Lisäksi kotihoidon tukipalvelua ainoana palveluna saaneiden määrä on kasvanut.

Tavoite: Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1200 henkilöä vuoden 2013 aikana.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Asiakkaita oli yhteensä 1186.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärään vaikuttivat työvoiman palvelukeskukseen ohjattujen asiakkaiden määrän lievä lasku sekä muutaman kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelupaikan toiminnan loppuminen kesken sopimuskauden.

Varhaiskasvatusvirasto

Tavoite: Lasten päivähoitossa pienennetään lapsiryhmien kokoja vuonna 2013 siten, että 3 vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskerroin tarkistetaan neljä kertaa vuodessa.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Tavoitteen suuntaan etenemiseksi virastossa laadittiin hoitoryhmien muodostamisen periaatteet.

Päivähoidon tarpeeseen vastaaminen edellyttää, että päivähoitopaikkoja vapautuu joka kuukausi. Sitovan tavoitteen mukaisesti toteutettu laskennallisuuden muutos olisi aiheuttanut kuukausittain jyrkästi muuttuvan resurssitarpeen eri puolilla kaupunkia ja vaikeuttanut lasten hoitopaikkatilannetta. Laskennallisuuden muuttamista ei pidetty virastossa parhaana mahdollisena tapana asetettuun tavoitteeseen pääsemiseksi. Tavoitteen suuntaan etenemiseksi virastossa laadittiin hoitoryhmien muodostamisen periaatteet. Sitovaa tavoitetta ei olisi ollut mahdollista toteuttaa varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 talousarvion määrärahojen puitteissa. Sitovan tavoitteen toteuttaminen olisi lisännyt varhaiskasvatusviraston menoja arviolta yli 2 milj. euroa. Tavoitetta toteutettiin vuoden 2013 aikana kustannusneutraalisti.

12.03.2014

Kj/7

Sivistys- ja henkilöstötoimi

Opetusvirasto

Tavoite: Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat. Oppisopimuskoulutuksessa opintonsa edellisenä vuonna päättäneistä opiskelijoista vähintään sama osuus suorittaa vuoden loppuun mennessä näyttötutkinnon sekä tutkintotavoitteisessa peruskoulutuksessa että lisäkoulutuksessa kuin vuonna 2012.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Vuonna 2013 näyttötutkinnon suoritti tavoitellussa ajassa 75,7 % opiskelijoista ja vuonna 2012 näyttötutkinnon suoritti tavoitellussa ajassa 81,7 %.

Muutamissa mukana olleissa yhteistyöyrityksissä tapahtuneet organisaatiomuutokset lomautuksineen, johtamiskoulutuksessa olevien osalta riittämätön aikaresurssien varaaminen opiskeluun ja yrittäjien oppisopimuskoulutuksissa opiskelijoiden oma sitoutuminen tutkinnon loppuun suorittamiseen vaikutti sitovan toiminnallisen tavoitteen saavuttamiseen. Jatkossa painotetaan yhä enemmän opiskelijoiden omaa sitoutumista tutkinnon suorittamiseen ja sen edellyttämään riittävän aikaresurssin varaamiseen opiskelulle.

Taidemuseo

Tavoite: Kävijämäärä yhteensä 140 000

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Kävijämäärä yhteensä 90 874.

Kesäkuusta 2012 lähtien taidemuseolla ei ole ollut käytössä Meilahden näyttelytilaa ja Kulttuurien museolta vapautuva tila Tennispalatsissa saadaan käyttöön vasta vuoden 2015 kesällä. Meilahden taidemuseon sulkeminen vuonna 2012 vaikutti vielä vuoden 2013 näyttelyohjelmistoon. Meilahden näyttelyitä siirrettiin pidettäväksi Tennispalatsiin. Näyttelyiden laajuutta jouduttiin kuitenkin supistamaan alkuperäissuunnitelmista, jotta kaikki sovitut projektit saatiin toteutettua.

Talousarviossa oli Meilahden taidemuseon tiloja korvaavan näyttelytilan suunnitelma vuodelle 2013, mutta tämä suunnitelma ei sellaisenaan toteutunut. Vastaavasti taidemuseon käyttötaloudessa säästyi määräraha, joka oli budjetoitu tätä korvaavaa näyttelytilaa varten.

Kaupunginmuseo

Tavoite: Aukiolotunnit yhteensä 9 850 tuntia.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Aukiolotunnit yhteensä 9 338 tuntia.

12.03.2014

Ruiskumestarin talo jouduttiin sulkemaan sisäilmaongelmien vuoksi vuonna 2013 ja sitä ei saatu avattua yleisölle koko vuonna. Ruiskumestarin talo on tavallisesti avoinna kesäkuukausina ja joulusesonkina marras- ja joulukuussa. Lisäksi Tuomarinkylän kartanon toimipisteestä luovuttiin marraskuussa 2013 kustannussyistä. Työväenasuntomuseon aukioloaikaa vastaavasti pidennettiin suunnitellusti, mutta koko vuoden aukiolotavoitteesta jäätiin 512 tuntia.

Nuorisoasiainkeskus

Tavoite: Jäsenkorttien lukumäärä 11 000.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Jäsenkorttien lukumäärä 10 111.

Taustalla on vuonna 2010 toteutettu korttiuudistus. Jäsenkortti muutettiin tuolloin vastaamaan koulujen lukuvuotta eli kortteja myönnettiin syksystä 2010 alkaen elokuun alusta seuraavan vuoden heinäkuun loppuun. Muutoksen vuoksi vuosina 2010–2011 kortteja myönnettiin päällekkäiselle kaudelle, joka merkitsi jäsenkorttien määrän merkittävää kasvua. Vuosi 2012 oli tasaantumisen jakso. Nuorisoasiainkeskus jäi myös vuonna 2012 jäsenkorttitavoitteesta.

Kauden muutos vaikuttaa edelleen korttien määrään. Nykyisin nuorisotyössä toiminta jakautuu kolmeen varsin itsenäiseen toiminnalliseen jaksoon: syyskauteen, kevääseen ja kesään. Jäsenkortteja ei aina ehditä markkinoida riittävän aktiivisesti. Varsinkin kesätoimintakauden valmistelujakso loppukevällä on hankala jäsenkorttien markkinoinnille, kun syyskauden aloitus on elokuussa ja uuden kauden jäsenkortit ovat jo lähestymässä.

Nuorisoasiainkeskuksen toiminnan pääasiallinen painopiste, nuorten vaikuttamisen edistäminen, on suunnannut toimintaa pienryhmätyöskentelyyn. Muutoksen vuoksi käyntimäärätavoitteiden kasvua on maltillistettu. Lisäksi nuorten vaikuttamistoiminnan edistäminen on suunnannut toimintaa varttuneempiin nuoriin, jotka kokevat jäsenkortin vähemmän merkityksellisenä. Nuorten kiinnostus jäsenkortin kaltaiseen tuotteeseen on vähentynyt, koska jäsenkortti tarjoaa vain vähän taloudellisia tai edullisen sisäänkäynnin kaltaisia toiminnallisia etuja, joita nuoret arvostavat.

Henkilöstökeskus

Tavoite: Hyvän esimiehen ABC:n verkkokurssin suorittaa 1 500 esimiestä.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Hyvän esimiehen ABC:n verkkokurssin suoritti 961 esimiestä.

12.03.2014

Kj/7

Sosiaali- ja terveystieteiden osastot eivät uuden organisaation käynnistämisen vuoksi osallistuneet odotetulla tavalla esimiehille suunnatuille ABC:n verkkokursseille vuonna 2013, vaan suoritukset siirtyivät vuodelle 2014.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Tavoite: Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä on yli 21 %.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2013 toteutunut taso oli 19,71 % (18,87 % vuonna 2012).

Poikittaisliikenteessä joukkoliikenteen kuljetusosuus kasvoi huomattavasti (0,84 %-yksikköä), mutta asetettua tavoitetta ei saavutettu. Tavoite (21 %) vuodelle 2013 on asetettu vuosia sitten, ja koska useana peräkkäisenä vuonna poikittaisliikenteen joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu on jäänyt tavoitteesta, oli vuoden 2013 tavoite edellisvuoden toteumaan nähden erittäin haasteellinen. Poikittaisliikenteessä joukkoliikenteen houkuttelevuutta lisäsi kuitenkin mm. elokuussa aloittanut uudistunut Jokeri-linja (550), jonka nopeutta ja täsmällisyyttä on parannettu esimerkiksi avorahastuksen käyttöönotolla. Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvua selittää paljon myös henkilöautoliikenteen väheneminen, minkä taustalla on ainakin yleinen heikohko taloudellinen suhdanne.

Kiinteistövirasto

Tavoite: Luovutetun asuntorakennusoikeuden määrä on 235 000 k-m².

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Asuntorakennusoikeutta luovutettiin 191 700 k-m², josta omistusoikeudella luovutettiin 30,6 % ja loput vuokraamalla.

Taloudellisen tilanteen heikentyminen vaikutti asuntorakentamishankkeiden käynnistymiseen hidastavasti. Kalasatamassa ja Jätkäsaareissa asuntorakentaminen tasaantui, koska uutta kaavavarantoa ei kuluneena vuonna saatu aikaiseksi ja valtaosa kaavoitetusta tonteista oli rakenteilla tai jo valmiina. Kruunuvuoren asuntorakentamisen aloittaminen viivästyi kaavavalitusten vuoksi.

Myös tonttien rakentamiskelpoisuuden puute, kustannus- ja suunnitteluongelmat siirsivät eräiden asuntohankkeiden aloittamista.

Asuntotuotantotoimisto

Postiosoite PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

12.03.2014

Kj/7

Tavoite: Asuntotuotantotoimisto sitoutuu rakennuttamaan asuntotuotantotoimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puitteissa maankäytön ja asumisen ohjelman mukaisen kaupungin oman asuntotuotannon, jonka määrä vuonna 2013 on 828 asuntoa.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Käynnistyspäätökset tehtiin vuonna 2013 yhteensä 591 uuden asunnon rakentamisesta.

Toteutuneesta 591 uuden asunnon rakentamisesta aravavuokra-asuntoja oli 333, asumisoikeusasuntoja 145 ja Hitas-omistusasuntoja 113 kappaletta. Talousarvion sitoviin tavoitteisiin lasketuista ja tuotanto-ohjelmaan sisältyneistä kaikista hankkeista ei voitu tehdä käynnistämispäätöksiä omistusasuntojen markkinatilanteen epävarmuuden lisääntymisen ja kysynnän heikkenemisen sekä osin epäonnistuneiden urakkakilpailuiden ja liian kalliiden urakkatarjousten takia. Asuntokaupan lähes täydellinen pysähtyminen muilla kuin vetovoimaisilla ranta-alueilla oli merkittävin syy siihen, että tuotannolle asetettuja määrällisiä tavoitteita ei voitu saavuttaa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Virastojen ja liikelaitosten selvitykset toteutumattomista sitovista tavoitteista

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.02.2014 § 233

HEL 2014-001802 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä esittelytekstissä esiin tuodut vuoden 2013 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

12.03.2014

Kj/7

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

12.03.2014

Kj/7

§ 85

Vuoden 2013 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet

HEL 2014-001802 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä esittelytekstissä esiin tuodut vuoden 2013 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Virastojen ja liikelaitosten selvitykset toteutumattomista sitovista tavoitteista

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Vuoden 2013 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Talous- ja suunnittelukeskus, pelastuslautakunta, HKL -liikelaitoksen johtokunta, sosiaali- ja terveyslautakunta, varhaiskasvatuslautakunta, opetuslautakunta, taidemuseon johtokunta, kaupunginmuseon johtokunta, nuorisolautakunta, henkilöstökeskus, kaupunkisuunnittelulautakunta, kiinteistölautakunta ja asuntotuotantotoimikunta perustelevat seuraavasti, miksi vuoden 2013 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet:

Kaupunginjohtajan toimiala

Talous- ja suunnittelukeskus

12.03.2014

Kj/7

Tavoite: Virasto toteuttaa tapahtumapalveluja ja markkinointiviestintätoimenpiteitä tavoitteena, että hotelliyöpymisten määrä Helsingissä ylittää 3,5 miljoonaa.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Hotelliyöpymisten määrä Helsingissä jäi vajaaseen 3,3 miljoonaan vuonna 2013.

Euroopan heikon taloustilanteen johdosta Helsingin yöpymiset olivat koko vuoden alle edellisvuoden tason. Ainoastaan marraskuussa ylitettiin aiempien vuosien luvut. Lasku johtui pääosin kansainvälisestä liikematkailusta, joka on vähentynyt yli 100 000 vuorokaudella. Lähes kaikilta markkina-alueilta Helsinkiin kohdentuneet yöpymiset ovat vähentyneet. Suurista markkinoista ainoastaan Japani ja Kiina ovat kasvaneet merkittävästi. Lasku yöpymisissä alkoi jo vuoden 2012 kesällä, mutta World Design Capital 2012 -vuoden ansiosta kokonaisyöpymiset säilyivät vuonna 2012 kuitenkin vuoden 2011 tasolla ja yöpymisten lasku alkoi näkyä suuremmin vasta vuonna 2013.

Rakennus- ja ympäristötoimi

Pelastuslaitos

Tavoite: Onnettomuuksien ehkäisemiseksi kuntalaisiin kohdistetaan turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä, joiden kertymästä lasketaan turvallisuuspisteet. Vuoden 2013 turvallisuuspistekertymä on vähintään 6 200.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Suoritemäärä oli 5 702.

Tavoitteesta jäätin, koska toimintaan kyettiin kohdistamaan suunniteltua vähemmän henkilöresursseja.

Tavoite: I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia 60 %:ssa tehtävistä.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Toteutuma oli 58 %

Tavoitteen toteutumiseen vaikutti mm. vaikea lumitalvi 2012–2013.

Helsingin kaupungin HKL-liikelaitos

Tavoite: Raitio- ja metroliikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2011 tasolla (Raitio 2011: 3,87; Metro 2011: 4,03).

Toteuma: Metroliikenteessä tavoite ei toteutunut. Raitioliikenteessä asiakastytyväisyystavoite saavutettiin.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Metroluonteessa asiakastytyvaisyys oli 3,89, kun tavoite oli 4,03. Edellisvuodesta heikkeni eniten opasteiden toimivuus. Uusia opasteita ei ole saatu toimimaan suunnitellusti. Lisäksi aikataulussa pysyminen laski hieman. Raitioluonteessa asiakastytyvaisyys oli 3,96, kun tavoite oli 3,87. Suurimpina syinä asiakastytyvaisyden paranemiseen raitioluonteessa olivat panostaminen kuljettajien asiakaspalvelu- ja ajotapakoulutukseen, matalalattiaisen kaluston lisääminen sekä luotettavuuden parantaminen.

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimi

Tavoite: Sijaishuollossa perhehoidon edellytyksiä parannetaan siten, että perhehoidon suhteellinen osuus hoitovuorokausista kasvaa edellisen vuoden tasoon nähden.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2013 toteutunut taso oli 50,4 % (50,6 % vuonna 2012).

Lastensuojelussa on pyritty lastensuojelulain mukaisesti enenevästi sijoittamaan lapsi sukulais- tai muuhun läheisverkostoon yhteistyössä lapsen ja vanhempien kanssa ja läheisverkostosijoitusten määrä on kasvanut. Näitä sukulais- tai muuhun läheisverkostoon kuuluvia sijoituksia ei tilastoida perhehoitoon. Kun nämä ns. perhehoitoa korvaavat vuorokaudet otetaan huomioon, perhehoitovuorokausien läheisverkostosijoitusten hoitovuorokausien osuus yhteensä kaikista hoitovuorokausista ylitti edellisvuoden tason.

Tavoite: Lapsiperheiden kotipalvelujen asiakasmäärästä puolet on lastensuojelun asiakkaita.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Toteutunut taso oli 32 %.

Lastensuojeluperheiden osuus kasvoi 29 %:sta 32 %:iin. Kaikille lastensuojelun perheille on voitu tarjota kotipalvelua.

Tavoite: Omaishoidon tuen piirissä olevien määrä kasvaa 200 henkilöllä vuoden aikana.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Asiakkaiden määrä väheni 7 hengellä.

Omaishoidon tukea saaneiden määrä on iäkkäiden palveluissa ollut hiljalleen kasvava edellisinä vuosina, mihin myös asetettu tavoite on pohjautunut. Omaishoitoa tukevista palveluista huolimatta omaishoitajiksi halukkaiden määrä ei ole ennakkoidusti kasvanut vuonna 2013, vaikka Helsinki on myöntänyt omaishoidon tukea kaikille sitä

12.03.2014

Kj/7

hakeneille ja omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille. Vammaispalvelujen osalta tavoite on, että itsenäistyvät ja aikuistuvat vammaiset pääsisivät tuettuun asumiseen, mikä ei ole lisäämässä omaishoidon tuen saajien määrää.

Tavoite: Kotihoidossa olevien yli 75-vuotiaiden suhteellinen osuus yli 75-vuotiaista on 13 %.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Toteutunut taso oli 12,4 %.

Kotihoidon peittävyys ei ole kasvanut ennakoitusti kotihoidon käyntien määrän kasvusta huolimatta, koska asiakkaat ovat olleet entistä enemmän hoitoa vaativia. Lisäksi kotihoidon tukipalvelua ainoana palveluna saaneiden määrä on kasvanut.

Tavoite: Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1200 henkilöä vuoden 2013 aikana.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Asiakkaita oli yhteensä 1186.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärään vaikuttivat työvoiman palvelukeskukseen ohjattujen asiakkaiden määrän lievä lasku sekä muutaman kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelupaikan toiminnan loppuminen kesken sopimuskauden.

Varhaiskasvatusvirasto

Tavoite: Lasten päivähoidossa pienennetään lapsiryhmien kokoja vuonna 2013 siten, että 3 vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskertoimen tarkistetaan neljä kertaa vuodessa.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Tavoitteen suuntaan etenemiseksi virastossa laadittiin hoitoryhmien muodostamisen periaatteet.

Päivähoidon tarpeeseen vastaaminen edellyttää, että päivähoitopaikkoja vapautuu joka kuukausi. Sitovan tavoitteen mukaisesti toteutettu laskennallisuuden muutos olisi aiheuttanut kuukausittain jyrkästi muuttuvan resurssitarpeen eri puolilla kaupunkia ja vaikeuttanut lasten hoitopaikkatilannetta. Laskennallisuuden muuttamista ei pidetty virastossa parhaana mahdollisena tapana asetettuun tavoitteeseen pääsemiseksi. Tavoitteen suuntaan etenemiseksi virastossa laadittiin hoitoryhmien muodostamisen periaatteet. Sitovaa tavoitetta ei olisi ollut mahdollista toteuttaa varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 talousarvion määrärahojen puitteissa. Sitovan tavoitteen toteuttaminen olisi lisännyt varhaiskasvatusviraston menoja arviolta yli 2 milj. euroa. Tavoitetta toteutettiin vuoden 2013 aikana kustannusneutraalisti.

Sivistys- ja henkilöstötoimi

Opetusvirasto

Tavoite: Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat. Oppisopimuskoulutuksessa opintonsa edellisenä vuonna päättäneistä opiskelijoista vähintään sama osuus suorittaa vuoden loppuun mennessä näyttötutkinnon sekä tutkintotavoitteisessa peruskoulutuksessa että lisäkoulutuksessa kuin vuonna 2012.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Vuonna 2013 näyttötutkinnon suoritti tavoitellussa ajassa 75,7 % opiskelijoista ja vuonna 2012 näyttötutkinnon suoritti tavoitellussa ajassa 81,7 %.

Muutamissa mukana olleissa yhteistyöyrityksissä tapahtuneet organisaatiomuutokset lomautuksineen, johtamiskoulutuksessa olevien osalta riittämätön aikaresurssien varaaminen opiskeluun ja yrittäjien oppisopimuskoulutuksissa opiskelijoiden oma sitoutuminen tutkinnon loppuun suorittamiseen vaikutti sitovan toiminnallisen tavoitteen saavuttamiseen. Jatkossa painotetaan yhä enemmän opiskelijoiden omaa sitoutumista tutkinnon suorittamiseen ja sen edellyttämään riittävän aikaresurssin varaamiseen opiskelulle.

Taidemuseo

Tavoite: Kävijämäärä yhteensä 140 000

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Kävijämäärä yhteensä 90 874.

Kesäkuusta 2012 lähtien taidemuseolla ei ole ollut käytössä Meilahden näyttelytilaa ja Kulttuurien museolta vapautuva tila Tennispalatsissa saadaan käyttöön vasta vuoden 2015 kesällä. Meilahden taidemuseon sulkeminen vuonna 2012 vaikutti vielä vuoden 2013 näyttelyohjelmistoon. Meilahden näyttelyitä siirrettiin pidettäväksi Tennispalatsiin. Näyttelyiden laajuutta jouduttiin kuitenkin supistamaan alkuperäissuunnitelmista, jotta kaikki sovitut projektit saatiin toteutettua.

Talousarviossa oli Meilahden taidemuseon tiloja korvaavan näyttelytilan suunnitelma vuodelle 2013, mutta tämä suunnitelma ei sellaisenaan toteutunut. Vastaavasti taidemuseon käyttötaloudessa säästyi määräraha, joka oli budjetoitu tätä korvaavaa näyttelytilaa varten.

Kaupunginmuseo

Tavoite: Aukiolotunnit yhteensä 9 850 tuntia.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Aukiolotunnit yhteensä 9 338 tuntia.

Ruiskumestarin talo jouduttiin sulkemaan sisäilmaongelmien vuoksi vuonna 2013 ja sitä ei saatu avattua yleisölle koko vuonna. Ruiskumestarin talo on tavallisesti avoinna kesäkuukausina ja joulusesonkina marras- ja joulukuussa. Lisäksi Tuomarinkylän kartanon toimipisteestä luovuttiin marraskuussa.2013 kustannussyistä. Työväenasuntomuseon aukioloaikaa vastaavasti pidennettiin suunnitellusti, mutta koko vuoden aukiolotavoitteesta jäätin 512 tuntia.

Nuorisoasiankeskus

Tavoite: Jäsenkorttien lukumäärä 11 000.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Jäsenkorttien lukumäärä 10 111.

Taustalla on vuonna 2010 toteutettu korttiuudistus. Jäsenkortti muutettiin tuolloin vastaamaan koulujen lukuvuotta eli kortteja myönnettiin syksystä 2010 alkaen elokuun alusta seuraavan vuoden heinäkuun loppuun. Muutoksen vuoksi vuosina 2010–2011 kortteja myönnettiin päällekkäiselle kaudelle, joka merkitsi jäsenkorttien määrän merkittävää kasvua. Vuosi 2012 oli tasaantumisen jakso. Nuorisoasiainkeskus jäi myös vuonna 2012 jäsenkorttitavoitteesta.

Kauden muutos vaikuttaa edelleen korttien määrään. Nykyisin nuorisotyössä toiminta jakautuu kolmeen varsin itsenäiseen toiminnalliseen jaksoon: syyskauteen, kevääseen ja kesään. Jäsenkortteja ei aina ehditä markkinoida riittävän aktiivisesti. Varsinkin kesätoimintakauden valmistelujakso loppukevällä on hankala jäsenkorttien markkinoinnille, kun syyskauden aloitus on elokuussa ja uuden kauden jäsenkortit ovat jo lähestymässä.

Nuorisoasiainkeskuksen toiminnan pääasiallinen painopiste, nuorten vaikuttamisen edistäminen, on suunnannut toimintaa pienryhmätyöskentelyyn. Muutoksen vuoksi käyntimäärätavoitteiden kasvua on maltillistettu. Lisäksi nuorten vaikuttamistoiminnan edistäminen on suunnannut toimintaa varttuneempiin nuoriin, jotka kokevat jäsenkortin vähemmän merkityksellisenä. Nuorten kiinnostus jäsenkortin kaltaiseen tuotteeseen on vähentynyt, koska jäsenkortti tarjoaa vain vähän taloudellisia tai edullisen sisäänkäynnin kaltaisia toiminnallisia etuja, joita nuoret arvostavat.

Henkilöstökeskus

Tavoite: Hyvän esimiehen ABC:n verkkokurssin suorittaa 1 500 esimestä.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Hyvän esimiehen ABC:n verkkokurssin suoritti 961 esimestä.

12.03.2014

Kj/7

Sosiaali- ja terveystieteiden osastot eivät uuden organisaation käynnistämisen vuoksi osallistuneet odotetulla tavalla esimiehille suunnatuille ABC:n verkkokursseille vuonna 2013, vaan suoritukset siirtyivät vuodelle 2014.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Tavoite: Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä on yli 21 %.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2013 toteutunut taso oli 19,71 % (18,87 % vuonna 2012).

Poikittaisliikenteessä joukkoliikenteen kuljetusosuus kasvoi huomattavasti (0,84 %-yksikköä), mutta asetettua tavoitetta ei saavutettu. Tavoite (21 %) vuodelle 2013 on asetettu vuosia sitten, ja koska useana peräkkäisenä vuonna poikittaisliikenteen joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu on jäänyt tavoitteesta, oli vuoden 2013 tavoite edellisvuoden toteumaan nähden erittäin haasteellinen. Poikittaisliikenteessä joukkoliikenteen houkuttelevuutta lisäsi kuitenkin mm. elokuussa aloittanut uudistunut Jokeri-linja (550), jonka nopeutta ja täsmällisyyttä on parannettu esimerkiksi avorahastuksen käyttöönotolla. Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvua selittää paljon myös henkilöautoliikenteen väheneminen, minkä taustalla on ainakin yleinen heikohko taloudellinen suhdanne.

Kiinteistövirasto

Tavoite: Luovutetun asuntorakennusoikeuden määrä on 235 000 k-m².

Toteuma: Tavoite ei toteutunut. Asuntorakennusoikeutta luovutettiin 191 700 k-m², josta omistusoikeudella luovutettiin 30,6 % ja loput vuokraamalla.

Taloudellisen tilanteen heikentyminen vaikutti asuntorakentamishankkeiden käynnistymiseen hidastavasti. Kalasatamassa ja Jätkäsaareissa asuntorakentaminen tasaantui, koska uutta kaavavarantoa ei kuluneena vuonna saatu aikaiseksi ja valtaosa kaavoitetusta tonteista oli rakenteilla tai jo valmiina. Kruunuvuoren asuntorakentamisen aloittaminen viivästyi kaavavalitusten vuoksi.

Myös tonttien rakentamiskelpoisuuden puute, kustannus- ja suunnitteluongelmat siirsivät eräiden asuntohankkeiden aloittamista.

Asuntotuotantotoimisto

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

12.03.2014

Kj/7

Tavoite: Asuntotuotantotoimisto sitoutuu rakennuttamaan asuntotuotantotoimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puitteissa maankäytön ja asumisen ohjelman mukaisen kaupungin oman asuntotuotannon, jonka määrä vuonna 2013 on 828 asuntoa.

Toteutuma: Tavoite ei toteutunut. Käynnistyspäätökset tehtiin vuonna 2013 yhteensä 591 uuden asunnon rakentamisesta.

Toteutuneesta 591 uuden asunnon rakentamisesta aravavuokra-asuntoja oli 333, asumisoikeusasuntoja 145 ja Hitas-omistusasuntoja 113 kappaletta. Talousarvion sitoviin tavoitteisiin lasketuista ja tuotanto-ohjelmaan sisältyneistä kaikista hankkeista ei voitu tehdä käynnistämispäätöksiä omistusasuntojen markkinatilanteen epävarmuuden lisääntymisen ja kysynnän heikkenemisen sekä osin epäonnistuneiden urakkakilpailuiden ja liian kalliiden urakkatarjousten takia. Asuntokaupan lähes täydellinen pysähtyminen muilla kuin vetovoimaisilla ranta-alueilla oli merkittävin syy siihen, että tuotannolle asetettuja määrällisiä tavoitteita ei voitu saavuttaa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Virastojen ja liikelaitosten selvitykset toteutumattomista sitovista tavoitteista

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.02.2014 § 233

HEL 2014-001802 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä esittelytekstissä esiin tuodut vuoden 2013 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

12.03.2014

Kj/7

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

§ 88

Länsimetron hankesuunnitelman rakentamiskustannusten enimmäisrajan korottaminen Helsingin osalta

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Länsimetron hankesuunnitelman tarkistetun kustannusarvion siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 217,5 milj. euroa (MAKU 10/2013).

Käsittely

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Valtuutettu Tuomo Valokainen oli valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään länsimetron lisärahoituksen Helsingin kaupunki, etupäässä HKL selvittää, miten tuoda esille valtuuston tietoon ne tekijät, jotka koskevat Länsimetron hintamuutoksia ja aikataulua.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Pekka Saarnion kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimiin sen varmistamiseksi, että uusia ylityksiä ei enää pääse tapahtumaan länsimetron kustannusosuudessa.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Puheenjohtaja esitti hyväksyttäväksi seuraavan äänestysjärjestyksen: Toivomusponnien hyväksymisestä äänestetään erikseen.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Tuomo Valokaisen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

1 äänestys

12.03.2014

Ryj/10

JAA-ehdotus:

Hyväksyessään länsimetron lisärahoituksen Helsingin kaupunki, etupäässä HKL selvittää, miten tuoda esille valtuuston tietoon ne tekijät, jotka koskevat Länsimetron hintamuutoksia ja aikataulua.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 36

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Jussi Halla-aho, Eero Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Jessica Karhu, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Henrik Nyholm, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Päivi Storgård, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 48

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Heidi Hautala, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Mohamed Abdirahim Hussein, Katriina Juva, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Antti Möller, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Aura Salla, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Tuulikki Vuorinen, Ville Ylikahri

Poissa: 1

Anni Sinnemäki

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimiin sen varmistamiseksi, että uusia ylityksiä ei enää pääse tapahtumaan länsimetron kustannusosuudessa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 28

Zahra Abdulla, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jussi Halla-aho, Heidi

Hautala, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttillainen, Terhi Mäki, Antti Möller, Henrik Nyholm, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Tuulikki Vuorinen

Ei-äännet: 1
Harri Lindell

Tyhjä: 55
Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljjavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Fatbardhe Hetemaj, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Mohamed Abdirahim Hussein, Katriina Juva, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Aura Salla, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Poissa: 1
Anni Sinnemäki

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettujen Tuomo Valokaisen ja Yrjö Hakasen ehdottamia toivomusponsia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Otteet

Ote
Länsimetro Oy

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta esittää 23.1.2014 Länsimetron alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäismäärän korottamista 217,5 milj. euroon (MAKU 10/2013).

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2008 § 133 hyväksyä Länsimetron toteuttamisen hankesuunnitelman joukkoliikennelautakunnan esityksen 27.3.2008 sekä tarkistetun, 14.3.2008 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 713 600 000 euroa (alv 0 %, maanrakennusindeksi 131,5 pistettä; lokakuu 2007) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 144 300 000 euroa (alv 0 %), kun valtion osuus kustannuksista on 30 % kokonaiskustannuksista laskettuna.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen hyväksymään suunnitelmat Lauttasaaren ja Koivusaaren asemien toteuttamisesta em. kokonaiskustannusarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus käsittelee Lauttasaaren ja Koivusaaren asemien rakennussuunnitelmien hyväksymistä vasta sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on käsitellyt Länsimetron alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäismäärän korottamisen.

Hankkeen kustannusarvio on noussut alkuperäisestä osittain maanrakennuskustannusindeksin myötä sekä osittain suunnitteluun, rakennuttamiseen ja rakentamiseen liittyvien kustannusnousujen takia. Kustannusten nousua ja sen syitä on selostettu tarkemmin liikennelaitos -liikelaitoksen esityksessä, joka näkyy päätöshistoriassa.

Kustannusten jakaminen Helsingin, Espoon ja valtion kesken

Kustannukset Espoon ja Helsingin välillä määräytyvät osakassopimuksen mukaan ns. aiheuttamisperiaatteen mukaisesti eli kaupungit maksavat alueellaan tapahtuvan rakentamisen kustannukset. Kustannukset, joita ei voida jakaa maantieteellisesti, jaetaan samassa suhteessa. Helsingin osuuden tarkka suuruus selviää hankkeen lopullisten kokonaiskustannusten selvityä.

Alkuperäisessä Länsimetron kustannusarviossa Helsingin osuudeksi arvioitiin 29,8 % eli 206,1 milj. euroa, alv 0 % (MAKU 10/2007). Alkuperäisen hankesuunnitelman mukainen Helsingin kaupungin osuus on tämän hetken kustannustasossa 248,7 milj. euroa (MAKU 10/2013).

Valtion kanssa tehdyn sopimuksen mukaan valtio maksaa Länsimetron hankesuunnitelman mukaisista indeksikorjatuista kustannuksista 30 %. Siten Valtion osuus Helsingin kaupungille koituvista kustannuksista on

alkuperäisen länsimetron kustannusarvion mukaan 61,8 milj. euroa (MAKU 10/2007), joka on tämän hetken kustannustasossa 74,6 milj. euroa (MAKU 10/2013).

Maanrakennusindeksin vaikutus kustannuksiin

Maanrakennuskustannusindeksi, jota hankkeessa käytetään viiteindeksinä mm. valtionosuuden määrittelyssä, on noussut siten, että tämän hetken kustannustasossa Länsimetron alkuperäinen kustannusarvio on 873,6 milj. euroa (MAKU 10/2013). Tästä Helsingin osuus on 174,1 milj. euroa (valtion 30 % kustannusosuus huomioituna). Kun alkuperäinen Helsingin netto-osuus oli 144,3 milj. euroa, on indeksikorotus Helsingin osuuteen siten 29,8 milj. euroa.

Hankesuunnitelman kustannusylitykset

Hankkeen kokonaiskustannusennuste on nyt noin 979,2 milj. euroa (sisältää tehdyt kaupat ja tulevat kaupat päivän hintatasossa). Koko hankkeen kustannusylitys on siis 105,6 milj. euroa (MAKU 10/2013).

Edellä esitetystä hankkeen kokonaiskustannusennusteesta Helsingin osuus on 279,1 milj. euroa (valtion 30 % kustannusosuus mukana). Helsingin osuuden kustannusylitysennuste on siten liikennelaitos -liikelayoksen esityksen mukaan 30,4 milj. euroa.

Merkittävimmät kustannusten kohoamiseen johtaneet tekijät Helsingin osalta ovat kallionperän laadusta johtuvat metrotunnelin odotettua suuremmat louhinta- ja lujitustyöt (ylitys noin 32 % eli noin 19,7 milj. euroa), asemien rakennustyöt ja urakkahintojen ennakoitua korkeampi taso (ylitys noin 16 % eli noin 12,6 milj. euroa) sekä em. asioista johtuva suunnittelu- ja rakennuttamiskustannusten kasvu (ylitys noin 55 % eli yhteensä noin 12,7 milj. euroa). Hankkeessa kustannuksia on saatu alitettua alkuperäiseen hankesuunnitelmaan verrattuna lähinnä ratatöihin liittyen (alitus noin 39 % eli noin 14,9 milj. euroa) sekä eräissä pienemmissä erissä.

Länsimetron kustannuksista on tällä hetkellä sidottuna suurin osa ja Helsingin osuudesta noin 92 % eli 256,2 milj. euroa (valtion 30 % kustannusosuus mukana).

Tarkemmat tiedot kustannuksista ilmenevät liikennelaitos -liikelayoksen esityksestä.

Rakentamiskustannusten enimmäisrajan korotusesitys Helsingin osalta

Liikennelaitos-liikelayos esittää, että Länsimetron alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäismäärää korotettaisiin 217,5 milj. euroon (MAKU 10/2013, valtion 30 % kustannusosuus

huomioituna). Korotuksen suuruus olisi siten 43,4 milj. euroa alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuteen verrattuna (174,1 milj. euroa, MAKU 10/2013).

Korotusesitys koostuu edellä kohdassa ”Hankesuunnitelman kustannusylitykset” eritellyistä, yhteensä 30,4 milj. euron suuruisista, hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyvistä lisäkustannuksista sekä näiden lisäksi yhteensä 13 milj. euron varauksesta mahdollisten tulevien kustannusnousujen sekä väestönsuojien osalta.

Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus toteaa, että Länsimetron toteuttaminen ja uuden rataosan käyttöönotto ovat yksi keskeisistä joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen lähivuosien tavoitteista.

Länsimetron toteuttaminen on Suomen oloissa erittäin mittava ja vaativa hanke. Sen suunnittelussa ja rakentamisessa on hankesuunnitelman vuonna 2008 tapahtuneen hyväksymisen jälkeen jouduttu ottamaan huomioon muutostarpeita, joita on aiheutunut erilaisista epävarmuustekijöistä, kuten kallioperän laatu, rakentamisen hinta jne. Näihin kaikkiin ei ole hankesuunnitelmaa laadittaessa voitu täysin varautua. Hankkeen tarkemman rakennussuunnittelun yhteydessä on kuitenkin pyritty löytämään tehokkaimmat ja taloudellisesti toteutuskelpoiset ratkaisut niin tunnelin kuin asemienkin osalta.

Länsimetron suurimmat yksittäiset kustannusriskit liittyvät kulunvalvonnan toteuttamiseen. Tässä vaiheessa tiedossa olevat kustannuslisäykset sisältyvät edellä esitettyyn ennusteeseen, mutta niitä mahdollisia kustannuslisäyksiä/-vähennyksiä, joita osapuolille (Länsimetro/Siemens) aiheutuu mahdollisen välimiesoikeudenkäynnin perusteella, ei tässä vaiheessa voida arvioida. Länsimetron osuuden kustannuksista valtaosa on jo sidottuna, joten olennaisia uusia kustannuksia ei ole näköpiirissä.

Kaupunginvaltuusto on 8.12.2010 ja 12.12.2012 myöntänyt kaupungin omavelkaisen takauksen yhtiölle. Takausmäärän korottaminen tämänhetkisen kustannusarvion edellyttämälle tasolle tuodaan myöhemmin erikseen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Länsimetro valmistuu tämänhetkisen tiedon mukaan elokuussa 2016.

Kaupunginhallitus toteaa, että hankkeen toteuttaminen on edistynyt hyvin pitkälle, ja pääosa hankkeen todellisista kustannuksista on nyt tiedossa. Kaupunginhallitus pitää Länsimetron hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäiskustannusten korottamista perusteltuna.

12.03.2014

Ryj/10

Hankkeen etenemisestä ja kustannuksista on säännöllisesti raportoitu kaupunginhallituksen konsernijaostolle osana Länsimetro Oy:n raportointia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Otteet

Ote
Länsimetro Oy

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi; Kunnallisvalitus, valtuusto

HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.02.2014 § 236

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä Länsimetron hankesuunnitelman tarkistetun kustannusarvion siten, että Helsingin osuus kustannuksista on enintään 217,5 milj. euroa (MAKU 10/2013).

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 23.01.2014 § 10

HEL 2013-016143 T 02 02 02

Päätös

Merkittiin, että toimitusjohtaja Matti Lahdenranta poistui esteellisenä istuntosalista asian käsittelyn ajaksi.

Liikennelaitos –liikelaituksen johtokunta päätti esitti kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi länsimetroa koskevan alkuperäisen hankesuunnitelman Helsingin osuuden enimmäismäärän korottamisen 217,5 miljoonaan euroon (MAKU 10/2013).

Lisäksi johtokunta päätti todeta seuraavaa:
Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta tiedostaa Länsimetrohankkeen kustannus seurannan tapahtuvan konsernijaostossa, mutta toivoo johtokuntaa pidettävän jatkossa asianmukaisesti ajan tasalla Länsimetrohankkeen kustannusrakenteen muutoksista ja kustannusten kehityksestä.

1. Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2008 § 133 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Länsimetron toteuttamisen hankesuunnitelman joukkoliikennelautakunnan esityksen 27.3.2008 sekä tarkistetun, 14.3.2008 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen kokonaiskustannusarvio on yhteensä 713 600 000 euroa (alv 0 %, maanrakennusindeksi 131,5 pistettä; lokakuu 2007) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 144 300 000 euroa (alv 0 %), kun valtion osuus kustannuksista on 30 % kokonaiskustannuksista laskettuna.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen hyväksymään suunnitelmat Lauttasaaren ja Koivusaaren asemien toteuttamisesta em. kokonaiskustannusarvion puitteissa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt seuraavat neljä toivomuspontta:

1. Kaupunginvaltuusto edellyttää, että metroasemien toteutuksen lähtökohtana on oltava, että kaikki niiden sisäänkäynnit ovat esteettömiä. (Elina Moisio)
2. Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Koivusaarella olevien venelaturipaikkojen määrää ei vähennetä. (Tuomas Rantanen)
3. Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään voisiko uusia metroasemia kehittää kansainvälisen esimerkin mukaan taidometroasemiksi. (Tuomas Rantanen)

4. Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kun Helsingissä ruvetaan peruskorjaamaan metroasemia, ne tehdään samalla tavalla korkeatasoisiksi kuin Länsimetron uudessa linjassa. (Maija Anttila)

Kokouksessaan 12.12.2012 kaupunginvaltuusto päätti antoi Länsimetro Oy:lle kaupungin omavelkaisen takauksen yhteensä 191 miljoonalle eurolle. Takauspäätös perustui Länsimetro Oy:n syksyllä 2012 laatimaan Länsimetron kustannusennusteeseen 960 (alv. 0 %). miljoonaa euroa.

2. Toivomusponsiin liittyvät ratkaisut

Poiketen hankesuunnitelmassa esitetystä ratkaisusta, jossa vain pääsisäänkäynti rakennetaan esteettömäksi, Länsimetro toteuttaa asemien kaikki sisäänkäynnit esteettöminä. Tämän linjauksen on esittänyt myös rakennusvalvonta.

Toivomusponsi 2

Ei sisälly Länsimetron hankekokonaisuuteen.

Toivomusponsi 3

Länsimetron kaikilla asemilla on huomioitu taiteen mahdollisuus. Hankeen taidemäärärahat eivät tulle riittämään kaikkien taideteosten toteuttamiseen rakennusvaiheessa. Taiteen toteuttaminen myöhemmin on varmistettu turvaamalla taiteen paikat kaikilla asemilla.

Toivomusponsi 4

Ei sisälly Länsimetron hankekokonaisuuteen.

3. Länsimetron kustannusten jakamien Helsingin, Espoon ja valtion kesken

Helsingin ja Espoon välisessä Länsimetro Oy:n osakassopimuksessa länsimetron kustannukset on sovittu jaettavan maantieteellisen toteutuman mukaisesti, eli Helsingin alueella tapahtuvan rakentamisen kustannukset tulevat Helsingin maksettaviksi ja Espoon alueella Espoon maksettaviksi. Sellaiset kustannukset, joita ei voida jakaa maantieteellisesti, jaetaan samassa suhteessa. Kaupunkien osuudet tarkentuvat hankkeen edetessä sitä mukaa kun arvioidut kustannukset muuttuvat toteutuneiksi.

Valtio on sitoutunut maksamaan 30 % osuuden indeksitarkistetuista kokonaiskustannuksista, mutta ei muista syistä aiheutuvia lisäkustannuksia.

4. Hankesuunnitelman indeksitarkistettu kustannusarvio

Länsimetron hankesuunnitelman kustannusarvio kokonaisuudessaan oli 713,6 M€, ja Helsingin osuudeksi siitä arvioitiin 203,6 M€. Indeksitarkistettu kustannusarvio hankesuunnitelman laajuuden mukaisesta ratkaisusta on tällä hetkellä 873,6 M€ (MAKU 10/2013, toteutuneet indeksi ja oletama 4,5% vuotuiselle indeksinousulle hankkeen loppuun) ja Helsingin osuus siitä on 248,7 M€, eli indeksikorotusta Helsingin osuudesta on tällä hetkellä 45,1 M€.

5. Hankesuunnitelman kustannusylitykset Helsingin alueella

Rakentamisen edetessä on jouduttu tarkistamaan useita hankesuunnitelman ratkaisuja. Hankesuunnitelma laadittiin nykymetron periaatteita noudattaen. Muutokset liittyvät mm. kallioperään sekä hankesuunnitelman laatimiseen jälkeen muuttuneisiin viranomaisvaatimuksiin. Suurimmat muutokset liittyvät seuraaviin asioihin:

1. Laatuun ja turvallisuuteen panostaminen mm.:
  - a) savunpoiston korvausilmamäärän kaksinkertaistuminen, joka edellyttää suurempia teknisiä tiloja ja kuiluja (paloviranomainen)
  - b) esteettömyyden toteutuminen asemien molemmilla sisäänkäynneillä (rakennusvalvonta)
  - c) sähkötilojen siirtäminen pois laituritason alapuolelta liittyen kokemuksiin Helsingin rautatieaseman vesivuodosta (pelastusturvallisuus)
2. Kallioperän laatu ja sen vaatimat muutokset kalliorakentamisessa
3. Rakentamista sujuvoittavat muutokset, mm. työtunnelijärjestelyt Myllykalliossa ja Ruoholahdessa sekä Vuosaaren huoltoraide (rakentamisaikataulun turvaaminen)
4. Maanalaisen rakentamisen osaajien rajallinen määrä on näkynyt tarjouskilpailuissa ja -hinnoissa .

5.1. Louhinnat

Syynä tunneliosuuksien kustannusnousuun on kallion laatu, joka on rikkonaisuudellaan johtanut ennakoitua suurempiin injektointimassamenekkeihin, lujituspultituksiin sekä hidastanut töiden etenemistä. Koivusaaren aseman kohdalla porapaaluttaminen täyttöalueilla on ollut ennakoitua vaikeampaa. Lauttasaaren asemalla itäinen sisäänkäynnin kohdalla kallion heikko laatu johti raskaisiin betonirakenteisiin. Asemien louhintalaajuudet ovat kasvaneet hankesuunnitelmassa olleista savunpoiston korvausilmamäärän kaksinkertaistumisesta johtuen sekä siksi, että Rautatieaseman

12.03.2014

Ryj/10

vesivahingon johdosta asemien sähkölaitteet sijoitetaan laituritasolle hankesuunnitelmassa esitetyn laiturin alapuoleisen ratkaisun sijaan.

5.2. Rakentaminen

Lauttasaaren urakan tarjous on edullinen. Koivusaaren urakkakilpa jouduttiin uusimaan, sillä ensimmäisessä tarjouskilvassa saatiin vain yksi tarjous. Toisen tarjouskilvan tuloksena saatiin n. 5 milj. euroa edullisempi voittanut tarjous, joka sekin ylittää hankesuunnitelman arvion. Tärkein syy kustannusarvion ylittymiseen on em. laajuusmuutokset sekä se, että hankesuunnitelmasta poiketen molemmat sisäänkäynnit rakennetaan esteettömiksi eli aseman molemmissa päissä on hissit. Koivusaaren aseman kustannusarviota nostaa myös se, että asemarakennus on muutettu kaksikerroksiseksi niin, että tulevalta Vaskilahdentieltä on katutaso yhteys metroasemalle.

5.3. LVISE urakat

Hankesuunnitelman kustannusarviossa ei ole onnistuttu ottamaan huomioon tunnelirakentamisen vaikeuksia. Erityisesti asemilla tarjoushinnat ylittävät huomattavasti kustannusennusteen, vaikka tarjouksia on saatu 5-6 urakoitsijalta ja tarjousvertailujen perusteella kilpailu on ollut tiukkaa.

5.4. Suunnittelu ja rakennuttaminen

Suunnittelukustannuksia ovat nostaneet kalliolaadun edellyttämät työnaikaiset kalliosuunnittelutehtävät (injektoinnit, lujitukset). Samoin erityisesti Koivusaaren teknisesti vaativat rakenteet ja Lauttasaaren aseman itäisen sisäänkäynnin osalta varautuminen niin olemassa olevaan kuin kaavamuuosprosessissa olleeseen, sittemmin vahvistuneeseen, ostoskeskukseen liittymiseen. Lisäksi ko. sisäänkäyntiyhteyden kalliotekniset vaikeudet ovat edellyttäneet raskaiden betonirakenteiden suunnittelua.

Rakennuttamisen lisäkustannukset liittyvät samoin haastavien kohtien ratkaisemiseen liittyviin tehtäviin. Hankkeen aikataulun pidentyminen nostaa osaltaan rakennuttamisen kustannuksia.

5.5. Verkostojen siirrot

Lauttasaaren aseman kaivantojen kohdalla siirrettäviä kunnallisteknisiä verkostoja (vesi, jätevesi, sähkö, puhelin) jouduttiin siirtämään huomattavasti ennakoitua enemmän.

5.6. Vuosaaren huoltoraide

Hankesuunnitelman kustannusarviossa Vuosaaren huoltoraiteelle ei ollut varattuna määrärahaa. HKL:n ehdotuksesta päätettiin, että puolet huoltoraiteen kustannuksista kohdennetaan Länsimetrolle. Helsingin maksuosuuden loppukustannusennuste vuoden 2007 lokakuun hintatasossa on 0,5 milj. euroa.

5.7. Väestösuojat

Hankesuunnitelman kustannusarviossa väestösuojien varustamiseen ei ollut varattuna määrärahaa.

5.8. Yhteenveto kustannusylityksistä

Kustannusyhteenveto Helsingin osuudesta [M€]:

	kustannus taso 10/2007	ennuste	sopimukse t ja toteuma ylitys	ylitys %	sidottu	laskutus
	hanke- suunn.					
Tunneli	62,0	82,5	20,5	33,1 %	93,5	71,4
Koivusaari	39,9	49,1	9,3	23,2 %	54,3	16,6
Lauttasaari	36,3	40,6	4,4	12,1 %	45,2	16,1
Ratasähkö ja turvalaitteet	29,1	16,7	-12,5	-42,8%	20,4	5,4
Suunnittelu ja rakennuttaminen	23,0	36,0	13,0	56,3 %	40,7	34,1
Huoltoraide	0,0	0,5	0,5	-	-	0,5
Muut	4,6	2,3	-2,3	-50,0%	2,1	0,0
Päällysrakenne -kilpailutuksessa	8,8	6,8	-2,0	-23,0%	-	0,6
YHTEENSÄ	203,6	234,4	30,8	15,1 %	256,2	144,6

Kustannusyhteenveto Helsingin osuudesta hankesuunnitelman jaottelulla [M€]:

2007/10 hintatasossa	hanke- suunn.	ennuste	ylitys	ylitys%
Tunneli	62,0	82,5	20,5	33,1 %
Rata	37,9	23,5	-14,4	-38,0 %
Asemat	76,2	89,7	13,5	17,7 %
Maaperä- ja kalliotutkimukset	1,4	1,4	0,0	0,0 %
Rakennuttaminen	7,0	11,0	4,0	56,5 %
Suunnittelu	16,0	25,0	9,0	56,5 %
Muut odottomattomat	3,1	1,3	-1,8	-58,1 %
YHTEENSÄ	203,6	234,4	30,8	15,1 %

12.03.2014

Ryj/10

6. Yhteenveto kustannuksista

Koko hankkeen kustannusennuste on tällä hetkellä 979,2 M€ (MAKU 10/2013), eli kustannusennuste on noussut 105,6 M€ alkuperäisen kustannusarvion ollessa 873,6 M€ (MAKU 10/2013).

Kappaleessa 5 esitetty kohonnut kustannusennuste 234,4 M€ (Helsingin osuus kustannustasossa 10/2007) on indeksitarkistettuna 279,1 M€ (MAKU 10/2013). Kustannukset ovat siis kohonneet alkuperäisestä 248,7 miljoonasta eurosta 30,4 M€. Valtion osuus kattaa 30 % hankesuunnitelman mukaisista indeksikorjatuista kustannuksista.

Lisäksi kustannusennustetta nostaa hankesuunnitelmaan sisällymätön Lauttasaaren ja Koivusaaren väestönsuojien rakentaminen yhteensä 3,0 M€.

Kustannusennuste perustuu toteutumiin ja ennusteeseen tulevista töistä, eikä näin sisällä lainkaan hankevarauksia. Edellä esitettyjen lisäksi hankkeelle on siis syytä varata 10,0 M€ hankevaraus, joka luo edellytykset Helsingin maksuosuuteen vielä mahdollisesti tulevien lisätöiden hallinnollisen käsittelyn sujuvuuteen.

Taulukko kustannuksista:

	hanke- suunn. (MAKU 10/2007)	hanke- suunn. (MAKU 10/2013)	kust.- ennuste (MAKU 10/2007)	päivänhinta (MAKU 10/2013)
Koko hanke [M€]	713,6	873,6	-	979,2
Helsingin osuus [M€]	203,6	248,7	234,4	279,1
Valtion osuus Helsingin osuudesta [M€]	61,1	74,6	61,1	74,6
Helsingin osuus valtion osuus huomioituna[M€]	142,5	174,1	173,3	204,5
Helsingin osuus [%]	28,5	28,5		28,5
Väestösuojat [M€]				3,0
Hankevaraus [M€]				10,0
Korotusesitys Helsingin osuudeksi [M€]				217,5

Päivänhinta on tehdyt kaupat + tulevat kaupat päivän kustannustasossa.

7. Aikataulu

Projektin pääaikataulua ei voida tällä hetkellä esittää koska Siemens ei SteCo:ssa (9.12.2013) esitetystä pyynnöstä huolimatta ole toimittanut uutta realistista, päivitettyä aikataulua.

Merkittävimmät muutokset aikatauluun tulevat olemaan:

- M100 ja M200 asennusten uudelleen järjestely. Siemens ilmoitti 22.11.2013, että M200 protoasennukset keskeytetään ja siirrytään M100 sarja-asennuksiin. M100 sarja-asennukset voivat alkaa vasta huhtikuussa 2014. HKL on hyväksynyt aikataulun muutoksen, ehdolla että se ei vaikuta kokonaisuikatauluun, mutta on odotettavissa että tällä muutoksella on merkittävä vaikutus kokonaisuikatauluun.
- Laituriovien tekninen ratkaisu on myöhässä tällä hetkellä 16 kk verrattuna etenemissopimukseen. Tammikuun 2014 aikana pyritään tekemään lopullinen päätös teknisestä ratkaisusta. Aikatauluvaikutus tulee olemaan merkittävä.
- Länsimetron rakennustyöt ovat viivästyneet, josta johtuen Siemens ei pääse aikataulun mukaisesti tekemään omia asennustöitään. Viivästykset ovat 5 – 8,5 kk. Siemensin tulee kuitenkin sopeutua tilanteeseen joustavasti, jotta aikatauluvaikutus voidaan minimoida.

8. Kustannukset

Länsimetron suurimmat yksittäiset kustannusriskit liittyvät kulunvalvonnan toteuttamiseen. Tässä vaiheessa tiedossa olevat kustannuslisäykset sisältyvät ennusteeseen, mutta niitä mahdollisia kustannuslisäyksiä/-vähennyksiä, joita osapuolille (Länsimetro/Siemens) aiheutuu vuoden 2015 lopussa käynnistyvän välimiesoikeudenkäynnin perusteella, ei tässä vaiheessa voi arvioida.

Länsimetron hankinnoista merkittävimmät hankinnat on jo päätetty eikä mitään olennaisia uusia kustannuksia ole näkyvissä. Länsimetron Helsingin osuuden kustannuksista on tähän mennessä sidottu 256,2 M€ eli 92 % ennusteen kustannuksista, joka sekin kertoo siitä, että kustannusriskit ovat rajalliset. Mahdollisesta aikataulun pitkittymisestä syntyy väistämättä rahoituskustannuksia sekä kustannuksia saamatta jäävistä hyödyistä.

9. Asemiin liittyvät päätökset

Asemien rakentamiseen liittyvät ratkaisut on tehty Länsimetro Oy:n hallituksessa. Hallitus on ottanut huomioon viranomaisten vaatimukset. Lautasaaren aseman osalta päätös tehtiin 19.10.2012 ja Koivusaaren aseman osalta 13.11.2013.

12.03.2014

Ryj/10

Käsittely

23.01.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Lilja Tamminen: Lisäys kappaleen 1 jälkeen: Liikennelaitos - liikelaitoksen johtokunta tiedostaa Länsimetrohankkeen kustannusseurannan tapahtuvan konsernijaostossa, mutta toivoo johtokuntaa pidettävän jatkossa asianmukaisesti ajan tasalla Länsimetrohankkeen kustannusrakenteen muutoksista ja kustannusten kehityksestä.

Kannattajat: Kimmo Kokkila

Vastaehdotus:

Ari Lehtinen:

Liikennelaitos -liikennelaitoksen johtokunta ei voi hyväksyä, että näin suuria hankesuunnitelmaylityksiä Länsimetron hankesuunnitelmassa ilman, että asiassa tehdään mitään korjaavia toimenpiteitä. Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus on myös aikaisemmin ottanut voimakkaasti kantaa liikennelaitoksen hankesuunnitelmiin mm. huonosta valmistelusta ja suunnittelusta.

Liikennelaitos -liikennelaitoksen johtokunta päättäneen kehottaa HKL:ää ryhtymään pikaisiin toimiin, ettei vastaavanlaisia hankesuunnitelmien ylityksiä tule toteutumaan. Toimenpide-ehdotukset tulee tuoda johtokunnalle käsiteltäväksi helmikuun 2014 aikana.

Kannattajat: Sinikka Vepsä

Vastaehdotus:

Kari Kälviä: Esittelytekstin kohtaan 8. tulee lisätä viimeiseksi lauseeksi:

Länsimetron HKL:lle toimittaman 2.3.2012 päivätyn muistion mukaiset aikataulun pidentymisen kustannusvaikutukset ovat vuositasolla noin 50 milj. euroa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Lisäys kappaleen 1 jälkeen: Liikennelaitos -liikennelaitoksen johtokunta tiedostaa Länsimetrohankkeen kustannusseurannan tapahtuvan konsernijaostossa, mutta toivoo johtokuntaa pidettävän jatkossa asianmukaisesti ajan tasalla Länsimetrohankkeen kustannusrakenteen muutoksista ja kustannusten kehityksestä.

EI-ehdotus: Liikennelaitos -liikennelaitoksen johtokunta ei voi hyväksyä, että näin suuria hankesuunnitelmaylityksiä Länsimetron

hankesuunnitelmassa ilman, että asiassa tehdään mitään korjaavia toimenpiteitä. Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus on myös aikaisemmin ottanut voimakkaasti kantaa liikennelaitoksen hankesuunnitelmiin mm. huonosta valmistelusta ja suunnittelusta. Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päättäneen kehottaa HKL:ää ryhtymään pikaisiin toimiin, ettei vastaavanlaisia hankesuunnitelmien ylityksiä tule toteutumaan. Toimenpide-ehdotukset tulee tuoda johtokunnalle käsiteltäväksi helmikuun 2014 aikana.

Jaa-äännet: 6

Kari Kälviä, Otso Kivekäs, Kimmo Kokkila, Sakari Oka, Riina Simonen, Lilja Tamminen

Ei-äännet: 2

Ari Lehtinen, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Marjaana Syrjälä

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys kappaleen 1 jälkeen: Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta tiedostaa Länsimetrohankkeen kustannusseurannan tapahtuvan konsernijaostossa, mutta toivoo johtokuntaa pidettävän jatkossa asianmukaisesti ajan tasalla Länsimetrohankkeen kustannusrakenteen muutoksista ja kustannusten kehityksestä.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 6

Kari Kälviä, Otso Kivekäs, Kimmo Kokkila, Sakari Oka, Riina Simonen, Lilja Tamminen

Tyhjä: 2

Ari Lehtinen, Sinikka Vepsä

Poissa: 1

Marjaana Syrjälä

Ari Lehtinen jätti päätökseen seuraavan eriyvän mielipiteen:

Hankepäätökset pitää olla niin selkeästi tehty, että siitä saa kyllin selvästi käsityksen kokonaisuudessaan koko hankkeesta sekä läpinäkyvyys pitää näkyä joka osa-alueella. Länsimetron hankesuunnitelman rakentamiskustannusten enimmäisrajan

korottaminen Helsingin osalta näin ei ole menetetty. Esityksessä on sekoitettu koko länsimetronrakentaminen ja Helsingin osuus sekä tuotu epäoleellisia asioita esille kuten Helsingin Kaupungin Valtuuston ponsi esitykset.

Hankepäättös länsimetron toteuttamisesta tehtiin Helsingin kaupungin Liikennelaitoksen lautakunnassa 20.3.2008. Helsingin ja Espoon kesken sovitun periaatteen mukaan kaupunkien maksuosuudet perustuvat kaupunkien kesken sovittuun rajalta poikki -periaatteeseen. Kaupungit maksavat metron toteuttamisesta koituvat kustannukset omilla alueillaan. Länsimetro Oy:n laatiman kustannusarvion mukaan Helsingin osuus hankkeen kustannuksista on 28,9 % (206,2 milj. euroa), josta valtion osuus on valtioneuvoston kehyspäättöksen mukaisesti 30 %. Helsingin netto-osuudeksi tällöin Länsimetron kustannuksista tulee näin 144,3 milj. euroa.

HKL:n johtokunta ei voi hyväksyä sitä, että aikaisemmasta länsimetron hankesuunnitelmasta poiketen tehdään ylityksiä melkein joka osaluilla, louhinnat 16 milj. euroa (26 %), rakentaminen 16,2 milj. euroa (34 %), LVISE 7,4 milj. euroa (42 %), suunnittelu ja rakentaminen 13 milj. euroa (56 %), tämän lisäksi väestösuoja ei ole huomioitu hankesuunnitelmassa lainkaan. Kustannusriskien osalta on myös todettava, että riski suuri sillä 106 milj. euron kustannusriski on jo toteutunut, eikä riskiä ole lainkaan informoitu HKL:n johtokunnalle etukäteen niin, että kustannusriskiä olisi voitu hyvissä ajoin vähentää.

Tämän lisäksi HKL:n johtokunnan jäsenille jaetussa asiapapereissa ilmenee se, että ylitykset ovat olleet tiedossa jo vuonna 2012. Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus on omassa lausunnossaan jo 19.5.2008 kiinnittänyt huomioita metron kulunvalvontatekniikan uusimista koskevan hankesuunnitelman tarkistamisen osalta siihen, että silloinen hankesuunnitelman kustannusarvio oli 115 milj. euroa. eli 45 milj. euroa (yli 60 %) hyväksytyä hankepäätöstä enemmän.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että edellä toteutetun suuruinen kustannusarvon nousu on lähtökohtaisesti kestävä ja kyseenalaistaa hankesuunnitelman laatutason. Toisen kerran Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskus toteaa metrovarikon kehittämisen hankesuunnitelman osalta Helsingin kaupungin valtuuston käsittelyssä elokuussa 2012 seuraavaa:

Talous- ja suunnittelukeskus kiinnittää lausunnossaan 3.8.2012 huomiota hankkeen kustannustason nousuun ja hankkeen valmistelutapaan. Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä on ollut epä johdonmukaista, ettei metrovarikon laajennuksen hankesuunnitelmaan ole sisällytetty automaattisen

kulunvalvontajärjestelmän lisäkustannuksia jo alun perin, koska Helsingin metron kulunvalvonnan uusimisen ja metrojärjestelmän automatisoinnin hankesuunnitelmaan sisältyi kuitenkin olemassa olevan varikon alueen automatisoitu kulunvalvontajärjestelmä. Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä Liikennelaitos-liikelaitoksen tulee ryhtyä konkreettisiin toimenpiteisiin hankeohjauksen olennaiseksi parantamiseksi.

Näkisimme, että olisi ollut erittäin tärkeää kunnallisendemokratian ja päätöksen läpinäkyvyyden takia, että HKL:n johtokunta olisi velvoittanut liikennelaitosta ryhtymään pikaisiin toimiin, ettei vastaavanlaisia hankesuunnitelmia ylityksiä tule toteutumaan. Toimenpide ehdotukset pitää tuoda HKL:n johtokunnalle käsiteltäväksi helmikuussa 2014 mennessä.

Kari Kälviä jätti päätökseen seuraavan eriävän mielipiteen:

Esittelytekstin kohtaan 8. tulee lisätä viimeiseksi lauseeksi: Länsimetron HKL:lle toimittaman 2.3.2012 päivätyn muistion mukaiset aikataulun pidentymisen kustannusvaikutukset ovat vuositasolla noin 50 milj. euroa.

09.01.2014 Palautettiin

19.12.2013 Palautettiin

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Juha Saarikoski, yksikön johtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi